

Rapport Utviklingsmidler 2022 - Nordre Land folkebibliotek (Saksref: 2022/155 / 1420sati)

«Ny organisering av skolebibliotek, nye samarbeidsområder. Og meråpent skolebibliotek.»

Nordre Land folkebibliotek fikk i 2022 tildelt 300 000,- i utviklingsmidler fra Nasjonalbiblioteket. Midlene skulle frikjøpe bibliotekarer ved folkebiblioteket for å opprette ny organisering av kommunens skolebibliotek og utvikle samarbeidet mellom folkebiblioteket og skolene. Vi søkte midler til toårig prosjekt med meråpent skolebibliotek og en videre utvikling av samarbeidet med skolene og barnehagene. Vi fikk tildelingsmidler til ett år, og måtte derfor prioritere prosjektet på grunnlag av dette. Meråpent skolebibliotek ved Torpa barne- og ungdomsskole har derfor blitt satt på vent, dette er noe vi tar opp igjen til vurdering på et senere tidspunkt.

Tiltak, gjennomføring og evaluering

Bakgrunnen for dette prosjektet var en ombygging av Torpa barne- og ungdomsskole og en omorganisering av Dokka barne- og ungdomsskole. Torpa fikk i 2021 nyoppusset skole og folkebibliotekfilialen ble lagt ned. Denne var lokalisert på skolen og var et kombinasjonsbibliotek med skolebiblioteket. Samtidig ble Dokka barneskole og Dokka ungdomsskole sammenslått til én barne- og ungdomsskole. Skolene hadde tidligere hvert sitt skolebibliotek som de senere årene hadde ligget delvis brakk grunnet bemanningsendringer og varierende vikarressurser. Disse hendelsene bidro til at det var nødvendig å opprette en ny organisering for kommunens skolebibliotek, og skolene ønsket et samarbeid med folkebiblioteket for å få velfungerende og kompetente skolebibliotek opp å gå.

Folkebiblioteket opprettet en prosjektgruppe og tok over faglig- og utviklingsansvar for skolebibliotekene i kommunen. Prosjektgruppen bestod av to bibliotekarer som skulle ha ansvar for hvert sitt skolebibliotek, samt skoleledelse og andre ansatte som skulle bidra i prosjektgruppen med innspill og praktisk i forbindelse med oppbyggingen og organiseringen av skolebibliotekene. Skolene stilte også egne ressurser til skolebiblioteket ut ifra elevtall. Dokka barne- og ungdomsskole har stilt med 40% stilling til sitt skolebibliotek og Torpa barne- og ungdomsskole 10% stilling. Her har skolene brukt merkantile inn i skolebiblioteket.

Siden den ene skolen var nyoppusset med helt nytt skolebibliotek, og den andre skolen sammenslått og skulle gå fra to til ett skolebibliotek, startet prosjektgruppens arbeid med planlegging og oppbygging av nye skolebibliotek. Dette bestod i planlegging av romløsninger, plassering og flytting inn i nye skolebiblioteklokaler på to skoler. Vi fikk også tilbakemelding om utfordringer med hylleplasseringer og gjenfinning blant elever og lærere. Vi har derfor tilrettelagt hylleplasseringer slik at det skal være enklere for elever og lærere å finne frem i samlingen, og dette fungerer greit nå. Planlegging og oppbygging var i seg selv en krevende jobb, men etter en måneds tid stod to nye skolebibliotek klare.

Videre har folkebiblioteket tatt over faglig- og utviklingsansvar for de to skolebibliotekene i kommunen. Folkebiblioteket har med midlene frikjøpt to bibliotekarer til to 20% stillinger, en ved hvert skolebibliotek. Dette ansvaret har bestått i en gjennomgang, evaluering og retting av rutiner, samlingsutvikling og opprette samarbeid med lærere og skolen ellers inn

mot skolens planer. Slik har vi sikret to velfungerende skolebibliotek for elever og skolens ansatte. Vi har forsøkt å få et nærmere samarbeid med skolen og lærere ved å knytte skolebiblioteket nærmere opp mot planer og fag, men dette har det vært noen utfordringer med. Dette ble allikevel en del bedre mot slutten av prosjektperioden, og noe vi håper å kunne videreføre.

Vi har også hatt opplæring og faglig kompetanseheving av skolens merkantile som drifter skolebiblioteket, for å sikre et jevnt over godt tilbud gjennom hele skolebibliotekets åpningstid og lik service til alle klasser ved skolebibliotekbesøk. Dette har vært utfordrende da merkantile ikke har den bibliotekfaglige kunnskapen og interessen som bibliotekarer har, men vi har allikevel fått til mye på dette området. Vi ser at for å sikre et godt bibliotektilbud på skolene med gode tjenester er vi avhengige av å ha rett kompetanse i skolebibliotekene, dette bygger også opp under disse argumentene i spørsmålene vedrørende skolebibliotekdebattene.

Da filialen i Torpa ble nedlagt i januar 2022 mistet mange tilgang til bibliotek i bygda. Mange har mulighet til å komme til hovedbiblioteket, men særlig barn som er avhengig av at voksne tar dem med til biblioteket ble rammet av dette. Skoleelever får tilgang gjennom skolebiblioteket, men vi har også gjennom prosjektet opprettet et samarbeid med bygdas barnehager, slik at også barnehagebarn i Torpa har et bibliotektilbud gjennom skolebiblioteket. Dette samarbeidet har vært meget vellykket. Slik blir også barnehagebarna kjent med og trygge på skolebiblioteket før skolestart. Dette har vært utelukkende positivt.

Regnskap

Tildelingsmidlene har i sin helhet gått til frikjøp av folkebibliotekets personale for å ha muligheten til å gjennomføre prosjektets tiltak i skolebibliotekene. Som egeninnsats har vi brukt av egne ressurser til deler av stillingen ved Torpa barne- og ungdomsskole.

Videreføring

Dette samarbeidet har vært utelukkende positivt for både skolene og folkebiblioteket. At folkebiblioteket har gått inn og tatt over faglig- og utviklingsansvar for skolebibliotekene sikrer skolene velfungerende og kompetente skolebibliotek og et bedre bibliotektilbud til elever, lærere og ansatte. Dette sikrer også folkebiblioteket en mer helhetlig oversikt og kontroll over kommunens totale bibliotektilbud til barn og unge. Vi ser at en del barn og unge ikke bruker folkebiblioteket da de ikke har voksne som tar dem med. Skolebiblioteket sikrer alle barn i skolen tilgang til bibliotektilbud, og gjennom samarbeidet med skolebibliotekene sikrer vi også bibliotektilbudet til de barna som ikke besøker folkebiblioteket. Vi ser av prosjektet at satsing på skolebibliotek er viktig for lesemotivasjon, leseglede og læring. Dette samarbeidet har derfor vært meget vellykket, det har gitt oss viktig læring og erfaring vi ønsker å ta med oss videre i arbeidet med skolebibliotekutviklingen og samarbeidet med skolen.

Vi takker så mye for tilliten og midler som har gjort det mulig å gjennomføre dette!

Vedlegg:

- Regnskap